

Žižkovské listy

časopis Klubu přátel Žižkova

30 let s Věží

*XVIII. ročník
číslo 60*

30 let s Věží

Petr Kallista

U základního kamene Žižkovské věže se 3. listopadu v 16 hodin sešli pamětníci poklepání na základní kámen stavby – předně její autor - Ing. arch. Václav Aulický, dále zástupci investora stavby - podniku Radiokomunikace, firma IPS, která stavbu prováděla, starostka Městské části Praha 3 Ing. Vladislava Hujová, Jan Schütz, předseda Klubu přátel Žižkova a dále Petr Kallista za vedení městské části v době, kdy byli obyvatelé Prahy 3 znepokojeni jejím působením na životní prostředí a další pamětníci zahájení stavby i jejích prvních let tyčení se nad městem.

Stavba byla zahájena položením základního kamene v říjnu 1985, do plného provozu byla předána, včetně již ověřené a funkční technologie televizního a rozhlasového vysílání, na počátku roku 1992. Vysoká je 134 m a stojí na 4 m silné betonové desce, položené v hloubce 15 m pod tehdejší terénem nynějších Mahlerových sadů, tehdy starého židovského hřbitova. Konstrukce Věže je svařená z ocelových prstenců o průměru 4,8 m u obou nižších částí stavby, hlavní stožár pak má průměr 6,4 m. Ocelová konstrukce je chráněná proti korozi žárovým nástřikem hliníku a dále vysoce odolným nátěrem, který zaručuje životnost nejméně 40 let. U Věže je stanovená doba životnosti 100 let. Avšak vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o železobetonovou stavbu – stěna ocelového tubulu je uvnitř vyplněná železobetonovou konstrukcí, je životnost věže neomezená.

Mnohým vadil a vadí dodnes tento moderní architektonický prvek, nicméně původní nepřátelství ke stavbě již dávno opadlo. Ostatně, není jedinou moderní stavbou, která vyčnívá z historického horizontu Prahy. A řada těchto „vyčnívajících“ staveb je právě na Praze 3. První byl bývalý Strojimport na Vinohradské, po něm UTTB na Olšanské a další obytné výškové budovy. Současná stavba na Vinohradské, která si mezi lidmi získává přezdívku Godzila, určitě není z nejkrásnějších ale s vývojem architektury je třeba se smířit. Tak jako před třiceti lety o Věži, říkám i o ostatní moderně: Kdo ví, co budou říkat budoucí generace o původní výstavbě na Praze 3!

O zakládajících členech KPŽ - VLADIMÍR SAKAŘ

PhDr. Vladimír Sakař, Csc. byl známý český archeolog doby římské a církevní historie. Byl pracovníkem oddělení prehistorie Národního muzea. Vladimír Sakař se narodil roku 1930 v Praze. Středoškolské vzdělání získal v letech 1940 – 1949 na klasickém gymnasiu v Praze na Vinohradech. Poté v letech 1949 – 1953 studoval prehistorii a klasickou archeologii na filosofické fakultě Univerzity Karlovy. K jeho nejvýznamnějším učitelům patřili profesori J.Dobiáš, J.Filip, A.Salač a B.Svoboda. Nelze nezpomenout dr.Rudolfa Turka se kterým V.Sakař v letech 1950 – 1951 prováděl výzkumy v Libici nad Cidlinou. A společně v pozdějším období oba působili na stejném pracovišti v Národním muzeu. Již v rámci vysokoškolského studia se dr.V.Sakař zabývat kulturou římských provincií a jako první shromáždil a analyzoval římské keramické importy na území bývalého Československa.. Po absolvování Karlovy univerzity nastoupil V.Sakař do Archeologického ústavu ČSAV v Praze. Jeho specializací se stala doba římská. Jeho zájem byl také soustředěn na archeologický výzkum v různých obdobích pravěku a rané doby dějinné v letech 1956-1957, kdy působil v Mostě. Po určité době se stal vedoucím archivu nálezových zpráv v Archeologickém ústavu ČSAV v Praze. Přelomem v jeho odborném a vědeckém působení se stal rok 1968, kdy vstoupil do služeb Národního muzea, aby mu zůstal věrný až do konce své aktivní činnosti. V Národním muzeu vytvořil všechna svá nejdůležitější díla z doby římské. Ve své práci a specializaci navázal v Národním muzeu na dílo Josefa Ladislava Píče a Bedřicha Svobody. Na začátku devadesátých let minulého století působil jako externí učitel v Ústavu klasické archeologie Karlovy univerzity. V roce 1993 odešel V.Sakař do důchodu. Nelze opomenout i jeho obsáhlou nearcheologickou činnost v různých institucích a v neposlední řadě v letech 1963 – 1972 byl i členem domácí rady Za starou Prahu a jednatelem pro odborné otázky. Dlouhou dobu v letech 1972 – 1991 zastával funkci v Klubu přátel Žižkova při

Obvodním kulturním domě v Praze 3 a redigoval spolu s Fr.Švandou Zpravodaj tohoto klubu. Za svoji činnost byl v roce 1992 vyznamenán medailí Jana Amose Komenského a čestným odznakem městského obvodu Praha 3. Zabýval se též historií Žižkova a svými odbornými přednáškami přispíval k zdárné činnosti Klubu přátel Žižkova. Zemřel v roce 2004.

Rajská zahrada.

V encyklopedii Čechy, III.díl, 2.část, Praha 1900, str.122 se píše: „Skoro souběžně s jižní strání vrchu Žižkova až nad nádraží dráhy Františka Josefa se táhnoucí nevysoká vršina, ze které je pěkný a dosti volný rozhled na Prahu a okolí, zejména k západu, na sever a jihozápad, pokryta byla již na počátku našeho věku četnými zahradami a letohrádky, jejichž počet byl v právě minulém desetiletí valně rozmnožen. Nejblíže Prahy se rozkládá tak zvaná „zahrada rajská“, do nedávna oblíbená letní restaurace, teď změněná na městskou zásobní zahradu.“

V místech dnešní Rajské zahrady (usedlosti č.p. 20 a 21) bývala původně vinice Svatomikulášská, která patřila k faře sv. Mikuláše na Starém Městě. Tato ohromná zahrada se rozkládala za Františkovým nádražím před plynárnou (podle místopisu v roce 1905).

Roku 1453 si vinici najal Matouš střelec od Horské brány za 4 kopy gr. a soudek vína ročně. Matouš měl v držení i vinici na místě tehdejší plynárny (od roku 1436).

Rajská zahrada vznikla v roce 1863 péčí pražské obce. Ta chtěla vytvořit kolem celého města coby opevnění zelený pás, který by byl vytvořen z rozsáhlého komplexu zahrad, vzniklých během 18. a 19. století. Od Wimmerových sadů v Nuslích, přes Kanálku, Saracínku a Rajskou zahradu (Riegrovy sady) až po žižkovské tramvajové koleje. Rychlý rozvoj zástavby však tyto záměry překazil.

Roku 1872 byl pozemek v jihozápadním rohu Rajské zahrady prodán (baronem Schuttelsberem) geometru Janu Holejšímu ze Slavětína. Ten tam zbudoval dvě vily: Terezu č.p. 438 a Slavětínku č.p. 67.

Vilu Terezu č.p. 438 vlastnil od března 1876 ředitel německého zemského divadla R. Wirtzing. V polovině osmdesátých let byla přestavěna v novorenesančním slohu a rozšířena. U vchodu byl postaven domek pro vrátného a za vilou přibyl skleník a prádelna. Pak přibyl ještě další zahradní domek. Před průčelím byla kovová fontána a několik kovových plastik.

Vila č.p. 467 se nazývala Slavětínka, měla vchod z Vozové.

Od 1.května 1876 v Rajské zahradě byla zahradní restaurace, kde se pořádaly koncerty a také se zde konaly balonové lety prvních vzduchoplavců. Roku 1883 ji jako sad zakoupilo město Praha (smlouvou ze 16. června) od Gabriely šlechtičny Pecheové, rozené Hillbertové ze Schüttelsbergu za 110.000 zl. za účelem rozšíření městské plynárny. Tento plán ale nebyl uskutečněn, žižkovská plynárna byla v roce 1926 po vystavění nové moderní plynárny v Michli zrušena a pak zbourána. V souvislosti s tím také patrně došlo k překatastrování zahrady k žižkovské obci. K industrializaci zahrady však nedošlo a zahrada si žila ještě několik let dřívějším způsobem.

Roku 1885 tam byla pořádána velká národní slavnost. Téhož roku navrhl František Thomayer její přestavění na zásobní zahradu městských sadů. V roce 1887 se na schůzi městské rady dne 14.října rozhodlo o přesunu zásobní zahrady městských sadů. Dohodlo se, že na Rajské zahradě budou vystavěny nové skleníky, které nahradí již nevyhovující u vily Ameriky na Novém Městě č.p. 462 a celý materiál zahrady tam bude převezen. Skleníky v Rajské zahradě byly vystaveny do konce roku 1890 nákladem 28.996 zl. 52 kr. a Rajská zahrada se stala zahradou zásobní.

Z písemných zpráv městského zahradníka Františka Thomayera se můžeme dočíst o chodu městských sadů. Tak třeba v roce 1891 uvádí, že „v zásobní Rajské zahradě se pracovalo v měsíci listopadu a prosinci na úpravě polí pro školky, za kterou bylo vydáno 4700 zl. Dále pak byl nákladem 250 zl. rozšířen vodovod i do oddělení pro pěstování rostlin. Rovněž byl tam postaven domek o pěti místnostech pro zahradnické pomocníky. V tomto roce se konala zemská jubilejní výstava, městské sady zajišťovaly

výzdobu pavilonů a celkem bylo vysázeno správou městských sadů 120.000 rostlin. A když 27.zářítéhož roku zavítal do Prahy císař František Josef, bylo vyzdobeno celé město květinami. U Rajske zahrady byl vyzdoben vchod a výzdoba tam zůstala až do 6.října.

V též roce 1891 vznikl konflikt mezi radou královského hlavního města a městským úřadem Žižkovským, který požadoval vyřešení likvidace znečištění ulice pod Rajske zahradou. Po zrušení starého odtoku vody byl odtok veden spádem na ulici. Konflikt byl vyřešen smlouvou obcí žižkovské s obcí pražskou o postoupení pozemků u Rajske zahrady k úpravě ulice. Ulice Přemyslova byla nahrazena novou silnicí s odvodní stokou z Vinohrad podél Rajske zahrady, která byla nově skloněna a oplocena. Na území Rajske zahrady byly zbourány budovy, v jejichž místě vedla nová silnice a místo nich vystaveny nová budova pro potřeby městského zahradníka, jeho pracovníky a dílny. Oplocení Rajske zahrady bylo vybudováno v Přemyslově ulici, počínaje ústím od Palackého třídy až k rohu nad ulicí Riegrovou v délce asi 1585 m a bylo železné na podezdívce. V ostatní části ulice Přemyslovy a po celé délce při silnici Vinohradské bylo zbudováno ohrazení dřevěné. Na rohu Vinohradské a Přemyslovy byla zřízena železná vrata se zděnými pilířky. Domluvilo se, že podél plotu se nebude budovat chodník, dokud usedlost č.p. 20 a 21 zůstane zahradou.

Roku 1895 na Rajske zahradu byla přenesena školka ze Žižkova č.p. 441, kde byla založená roku 1893.

Počátkem 20.století byla ve Slavětínce zřízena spolkem Domovina dívčí útulna a polepšovna. Od roku 1910 patřila vila Františku a Marii Strnadovým.

Ve vile Tereza sídlilo za První republiky od roku 1922 diplomatické zastupitelství SSSR a v letech 1934 – 1939 sovětské velvyslanectví. Ve spodní části Rajske zahrady byl po svém vzniku v letech 1935-36 umístěn sadový odbor Stavebního úřadu Magistrátu hlavního města Prahy. Ten zde provozoval i zásobní zahradu (od 1931), která tu pro potřebu

pražských parků zajišťovala předpěstování letniček a kobercových květin. Pěstovaly se zde také dekorační rostliny a orchideje. Zahrada zahrnovala i odpadovou jámu, do které se z pražských parků svážel kompostovatelný odpad. Byla zde centrální kovárna, zámečnictví a truhlárna, sloužící údržbě městských parků.

V roce 1937 byla v severním cípu zrušené Rajské zahrady postavena budova Baxových učňovských pokračujících škol. Komplex odborných učňovských škol byl pojmenován po A. Zápotockém a později tam byla umístěna Vysoká škola ekonomická. V roce 1962 byla před budovou odhalena pamětní deska ekonoma Dr. A.Kamenického.

Zbytky velkého secesního skleníku zde stály ještě na počátku 60.let. později byl však celý objekt definitivně zrušen a vyklizen.

V roce 1959 se začalo v horní části zahrady se sadovými úpravami, které měly navázat na sousední Riegrovy sady. Akce se však uskutečňovala pomalu a neměla valný výsledek.

Dnešní park Rajská zahrada, vybudovaný městskou částí, byl otevřen v roce 2008 a stal se významnou odpočinkovou zónou Prahy 3.

Viadukty nad Seifertovou ulicí

Jan Schütz

Nedaleko prvního Státního nádraží v Praze (nyní Masarykovo) bylo blíže ke Koňské bráně vybudováno v letech 1869 až 1871 podle projektů architektů Ignáce Ullmanna a Antonína Barvitia další nádraží. Nádraží „Franze Josefa I.“. Bylo postaveno vně hradeb a nebylo koncové jako současné Masarykovo, provoz na něm byl průběžný. Krátce po jeho vybudování byl na straně Královských Vinohrad v letech 1869 až 1871 zprovozněn dvojkolejný tunel do Vršovic. Na opačné straně, to je na straně Žižkova, byl postaven přes nově vznikající Karlovu ulici (nyní Seifertovu) příhradový most. Most umožňoval příjezd vlaku od Vysočan a byl postaven kolem roku 1872. Provozní stavby, patřící k nádražím a zajišťující jejich činnost, výrazně ovlivnily spojení nově vznikající obce, pozdějšího města Žižkova (1881) s Prahou. Tento stav trval až do 70. let dvacátého století,

kdy se začala řešit doprava v oblasti Bulhara a byl zrušen tramvajový provoz Husitskou ulicí. Pro rozšíření Seifertovy ulice byly odstraněny všechny nouzové stavby sousedící s Wilsonovým nádražím, včetně prodejny pečiva přímo pod mostem. Teprve v roce 2001 začala, v souvislosti s projektem „Nového spojení“, demontáž příhradové konstrukce, která byla nahrazena železobetonovou mostovkou. Rozpětí nového mostu umožnilo zvětšení šířky vozovky pod ní včetně zvýšení chodníků. Zahloubení vozovky o 1,8m se zvětšila průjezdná výška na 4,2m. Celá rekonstrukce mostu byla dokončena 30.zářím roku 2004. Teprve provedenou rekonstrukcí železničního mostu nad Seifertovou ulicí byla odstraněna dopravní překážka mezi centrem Prahy a městskou částí Praha 3 – Žižkovem.

A protože je současný viadukt jakousí vstupní bránou na území Žižkova, neodpustil si autor snímku „přičinit“ i žertovný nápis na mostovku. Skutečností je, že v dnešním provozu je takový snímek raritou. Křižovatka je neustále plná projíždějících aut a tramvají a díky tomuto provozu je možné pěšky přejít s velkou dávkou trpělivosti výhradně na světelných přechodech.

Tržnice a Prokopovo náměstí

Jan Schütz

V nedávné době měli občané Prahy 3 možnost zúčastnit se ankety, ve které se tipovala a vybírala místa pro další farmářské trhy. Připomeňme si proto, jak to na Žižkově s tržištěm a tržnicí bylo.

Jednou z rušných ulic Žižkova bývala Prokopova ulice, kde nedaleko ulice Husitské bylo v roce 1872 založeno nové náměstí, které dostalo název Prokopovo, shodné s názvem ulice, která ho protínala. V budově s čp.100, určené původně pro okresní soud a berní úřad, byla první žižkovská radnice a od roku 1900 v ní také byla škola. Na náměstí byl také první žižkovský poštovní a telegrafní úřad. Přes náměstí vedla trať koňské dráhy, která zahájila provoz 24.prosince roku 1883. Koňka vedla z Křížovnického náměstí přes ulice Celetnou, Hyberskou, Husovu (nyní Husitskou) až k žižkovské Bezovce.

Náměstí však proslulo hlavně jako tržiště. Obyvatelé blízkého ale i vzdálenějšího okolí zde nakupovali vše, co potřebovali do

domácnosti, a to od běžných potřeb na vaření – zeleninu, maso, drůbež, ryby, zvěřinu, až po květiny. Trhy v těchto místech byly omezeny po otevření nové tržnice dne 26. října roku 1931. Žižkovská tržnice vznikla v adaptované budově zrušené městské elektrárny a jejím okolí. Nová moderní tržnice bylo místo, kde se nejen prodávalo, ale i společensky žilo.

Každý rok, začátkem července, se v tržnici konala oslava svátku sv. Anny. Jak vzpomíná jeden z trhovců, pan Jaroslav Ralský, oslava svátku sv. Anny nebyla jedinou akcí. Hrál se zde i amatérské divadlo. Autorem mnohých her byl právě pan Ralský. Za zmínku stojí třeba i akce uspořádaná ve dnech 8. - 10. června 1944. Jednalo se o soutěž ve zdvořilosti k zákazníkům. Výsledky soutěže byly pozoruhodné. Na prvních třech místech se umístili muži a teprve na místě čtvrtém byla žena. I když byla v tržnici převaha trhovkyň, zvítězili muži. Otázkou ale je, zda to nebylo proto, že převážnou část kupujících tvořily ženy!

Proto si myslím, že obnovení trhů na Prokopově náměstí a tím i navázání na mnoholetou tradici, by nebylo zcela od věci.

Kostel sv. Prokopa na Žižkově

Z farního webu

Architektonickou dominantou celého pražského Žižkova je bezesporu novogotický kostel sv. Prokopa na Sladkovského náměstí (vedle Seifertovy ulice). Základní kámen tohoto kostela byl kardinálem Františkem Schönbornem položen 30. října 1898 u příležitosti 50. výročí panování císaře Františka Josefa I. Proto se mu v prvních letech existence také říkalo „Jubilejní“ kostel. Plány na stavbu trojlodního sloupového chrámu vypracovali architekti Josef Mocker a František Mikš.

Akci předcházelo vyhlášení Žižkova samostatným městem v roce 1881. Protože město nemělo důstojného a dostatečně velkého kostela, který by dostačoval potřebám obyvatel Žižkova, vzniklo již v roce 1879 družstvo pro vystavění katolického kostela, které se v roce 1882 proměnilo ve Spolek.

Jeho péčí byl v roce 1883 zakoupen dům s hostincem U rytíře Dalimila, později přejmenovaný na U Jana Lucemburského (dnes Divadlo Járy Cimrmana). Veliký taneční sál byl přestavěn na kapli, zasvěcenou Panně Marii. Tato kaple byla sice vybavena velmi jednoduše, ale pojala až tisíc věřících. Svému účelu sloužila více než 20 let, a to i po vysvěcení kostela sv. Prokopa. Zrušena byla teprve v roce 1919.

Celé Stavba jubilejního kostela trvala celých 5 let, až mohl konečně 27. září roku 1903 arcibiskup a kardinál kníže Lev Skrbenský z Hříštně posvětit nový pseudogotický chrám za přítomnosti místodržitele Království českého arciknížete Ferdinanda Karla hraběte Coudenhove s chotí. Prvním farářem byl jmenován Mons. Eduard Šittler.

Chrám je dlouhý přes 51 metrů, vejde se do něj až dva tisíce lidí. Výška křížové klenby dosahuje 16 metrů, věž je vysoká 73 metrů. Jeho šířka činí 17 metrů.

Do kostela lze vstoupit jedním ze dvou schodišť o 21, resp. 24 stupních, která se nalézají na jeho severní a západní straně.

Nad severním (hlavním) vchodem je vzácný tympanon, jež obsahuje reliéf Madony s Dítětem, kterému zdejší patron sv. Prokop podává model kostela. Nad druhým, západním (bočním) vchodem je zase socha sv. Vojtěcha, který zve návštěvníky do chrámu. Obě díla pocházejí z dílny Josefa Pekárka, žáka Myslbekova.

Ze zařízení interiéru je nejproslulejší obraz Karla Škréty Svatý Václav, obránce Prahy proti Švédům z roku 1649, pocházející z kláštera v Emauzích.

Hlavní oltář je novogotický, projektovaný rovněž architektem Františkem Mikšem. Má čtyři křídla na způsob archy, uprostřed níž je socha sv. Prokopa v řeholním rouchu, obklopeného sv. Cyrilem a Metodějem od sochaře Stanislava Zálešáka.

Osm deskových obrazů, věnovaných významnými českými šlechtickými rody, představuje výjevy ze života sv. Prokopa, patrona chrámu. Obrazy maloval K. L. Klusáček. Vršek oltáře zdobí skupina Ukřižování Páně.

Barokní benátský lustr daroval kostelu kníže Auersperg.

Na bočním oltáři upoutá soška Madony s Ježíškem, snad originál z 1. poloviny 15. století, která byla zachráněna za třicetileté války v domě U tří žaludů na Novém Městě, kde byla uschovávaná až do roku 1742.

Boční oltáře Panny Marie (vpravo) s deskovými výjevy z jejího života a oltář Božského Srdce Páně (vlevo) s obrazy sv. Augustina a sv. Aloise zhotovil také St. Zálešák. Opuková kazatelna se žulovými schody je zhotovena podle návrhu architekta Mikše, varhany na prostranné kruchtě zhotovila žižkovská firma Emanuela Petra.

Vitráže v oknech byly zhotovené podle plánu malíře K. L. Klusáčka. Poslední okno v jižní lodi bylo zdařile doplněno teprve v roce 1992 podle původního návrhu Cyrila Boudy. Výjev zobrazuje setkání knížete Oldřicha se sv. Prokopem v lesích u Sázavy.

V době působení P. Vladimíra Kelnara, administrátora farnosti, byl jeho zásluhou kostel v letech 1992 – 1997 důkladně restaurován a rekonstruován.

Soutěž pro školáky.

Petr Kallista

Klub přátel Žižkova společně s Městskou částí Praha 3 vyhlásil pro vyšší stupeň ZŠ Praha 3 soutěž. Můžete si zkusit na některou z otázek odpovědět i vy. Výsledky najdete v příštím vydání ☺ .

- 1) Nejstrmější schodiště na Žižkově vede z cyklistické stezky na Vítkov. Kolik má schodů?
- 2) Kolik je světél v tunelu do Karlína?
- 3) Kolik oken má kostel sv.Rocha? Náповěda – všech..
- 4) Prvním starostou na Žižkově byl stavitel Karel Hartig. Je pohřbený na Olšanských hřbitovech. Kolik článků má přední řetěz na jeho hrobu?
- 5) Na Žižkově, v domě Rokycanova 8/983, se narodil významný hudební skladatel. Znáš jeho jméno?
- 6) Na vrcholu parku Židovské pece je skupina balvanů.. Vede sem od jihu schodiště, kolik má schodů?
- 7) Na Vítkově, za jezdeckou sochou Jana Žižky, je bronzová plastika. Kolik živočichů je na ní?
- 8) ...a jak je široká plošina před tou plastikou – počet dlaždic?
- 9) ... po kolika schodech jsi na terasu s plastikou vystoupal?
- 10) Josip Plečnik je autorem významné stavby na Praze 3. K ní vedou tři schodiště. Kolik mají dohromady schodů?
- 11) Na škole Komenského je věž se zvonem. Jaké datum je na zvonu?
- 12) Byla v minulosti na Žižkově plynárna? Kde?
- 13) Byla v minulosti na Žižkově elektrárna? Kde?
- 14) Bitva na Vítkově – jak se jmenoval velitel útočících Míšeňských jezdců Zikmundova vojska?
- 15) V kterou denní dobu proběhla bitva na Vítkově?
- 16) Proti Viktorce Žižkov stojí budova Úřadu Městské části Praha 3. Čemu tato budova sloužila původně?
- 17) K čemu jsou určeny dvě betonové kopule na Vrchu svatého Kříže?
- 18) Kolik tramvajových zastávek je na území Prahy 3? Pozor na hranice Prahy 3!
- 19) Kolik vchodů z ulice má západní část Olšanských hřbitovů?

Blíží se doba Vánoc, čas lásky mezi lidmi

Možná, že něco z dále uvedeného může prospět vám i lidem okolo vás:

Z knihy "Jak získávat přátele a působit na lidi"

Staňte se přátelštějším člověkem

1. Nekritizujte, neodsuzujte a nestěžujte si. Tím se nic nevyřeší.
2. Poctivě a upřímně oceňujte druhé. Své uznání jim dejte najevo.
3. Vzbudte v druhých naléhavou chuť vykonat co je třeba.
4. Opravdově se zajímejte o druhé.
5. Usmívejte se.
6. Pamatujte, že každému zní vlastní jméno příjemně a je pro něho tím nejdůležitějším zvukem.
7. Umějte naslouchat. Povzbuzujte druhé, aby hovořili o sobě.
8. Mluvte především o tom, co zajímá druhé.
9. Dejte druhému najevo, že si uvědomujete jeho osobní důležitost a dělejte to upřímně.

Získejte lidi na svou stranu

10. Vyhýbejte se hádkám. Spor vyhraje ten, kdo se nepře.
11. Ukažte druhým, že respektujete jejich názory.
12. Jestliže se mýlíte, uznejte svůj omyl rychle a ochotně.
13. Když řešíte sporné situace, začínejte přátelsky.
14. Veďte druhé hned od počátku ke kladným odpovědím.
15. Nechte hovořit druhého: Přesvědčete ho, že nápad je vlastně z jeho hlavy.
16. Snažte se upřímně dívat na věci očima druhého.
17. Berte ohled na přání a představy druhého.
18. Předpokládejte, že druzí jsou charakterní - dovolávejte se jejich ušlechtilých pohnutek.
19. Podávejte své myšlenky přitažlivým způsobem.
20. Probud'te v lidech touhu být lepší.

Pokojné Vánoce 2015

*všem čtenářům
Žižkovských Listů
přeje Klub přátel Žižkova*